

FARSKÝ LIST

25. august – 31. august 2025, číslo 611

Gréckokatolícka cirkev, farnosť Čičava, Čičava 38, 09301

Tel.: 0911/711488, o.martinlaban@gmail.com

BIBLIA PRE VŠETKÝCH

OBRIEZKA SRDCA

"Obrežte si pokožku na srdci svojom a šíje svoje viac nezatvrdzujte!" (Dt 10,16).

Krok za krokom, etapu za etapou pripravuje Boh svoj ľud, aby jeho vzťah s Ním nebol iba čisto rituálny alebo zákonnícky, reprezentovaný v obriezke predkožky. Ich príslušnosť k Nemu by radšej mala byť určovaná skutočným obrátením srdca. Adorácia Boha nemá mať za základ predpisy, vynájdené ľuďmi, ale má byť, ako Ježiš hovorí Samaritánke, adoráciou "v Duchu a v pravde" (Jn 4,24).

Jeremiáš v kapitole 4,4 nám hovorí, že obriezka čisto fyzická nič neznamená, ak ju nesprevádza vnútorná vernosť. Izrael sa vzpiera počúvať Boha, lebo má "neobrezané uši" (Jer 6,10) a "neobrezané srdce" (Jer 9,24-25). Bude to sám Boh, ktorý obráti Izrael a obreže jeho srdce.

"Potom obreže Pán tebe a tvojmu potomstvu srdce, aby si miloval Pána, Boha svojho, z celého srdca a z celej duše svojej" (Dt 30,6).

Vidíme teda, ako v celom svätom Písme "obriezka srdca" a "obrátenie" sú tou istou skutočnosťou.

"Kajajte sa a verte evanjeliu" opakovane hovorí Ježiš v Mk 1,15; Mt 3,2; atď.

Tak teda slová kajať sa a vstúpiť do seba, biblicky znamenajú obrátiť sa (zmeniť smer), ako sa obrátil márnotrpný syn zo svojho mravného pádu a navrátil sa k otcovi (Lk 15, 18-20).

Ak uvažujeme nad biblickým významom slova obrátenie, uvedomíme si, že prvý, kto realizoval obrátenie, bol Ježiš Kristus, lebo On, ktorý bol obrátený k Otcovi, obrátil sa smerom k človeku,

keď sa vtelil do panenského lona Panny Márie. Skutočne, sv. Ján vo svojom prvom liste nám hovorí: "Lebo zjavil sa život a my sme videli, dosvedčujeme a zvestujeme vám večný život, ktorý bol u Otca a zjavil sa nám" (1 Jn 1,2). Ale prečo sa potrebuje človek kajať - obrátiť sa, aby sa stretol s Bohom? Človek, reprezentovaný Adamom a Evou, vyšiel z raja a obrátil sa chrbtom k Bohu.

Dobre teda. Ak človek bol vyhnaný z raja, ak brána ostala zablokovaná, a ak človek ostal chrbtom k Bohu, kde nájsť nejakú bránu, ktorou by sa človek mohol vrátiť do raja a stretnúť sa zoči-voči s Bohom?

Túto bránu stvorí Boh v kríži nášho Pána, Ježiša Krista. Iba ten, kto sa obráti, môže vojsť cez bránu kríža a iba ten, kto vojde bránou kríža sa obráti. Preto v žalme čítame: "Otvorte mi brány spravodlivosti, keď cez ne vojdem, vzdávať budem vďaka Pánovi. Toto je brána Pánova, prechádzať budú cez ňu spravodliví" (Ž 118,19-20).

V čítaní o emauzských učeníkoch, o ktorých nám rozpráva sv. Lukáš v hlave 24,13-35, vidíme nádhernú paralelu s tým, o čom sme práve hovorili.

Tak ako Adam a Eva odišli smutní, obrátiac sa chrbtom k Bohu, takisto títo dvaja učeníci odchádzajú smerom do Emauz smutní a obracajú sa chrbtom k Jeruzalemu, ktorý je obrazom Cirkvi.

Ježiš Kristus - večný život obrátený k Otcovi, obracia sa k týmto dvom mužom a poučí ich ohľadne kríža, ktorý oni odmietli.

Títo dvaja učeníci po prijatí katechézy kríža ho pozývajú do domu, lebo sú očarení slovami o

večnom živote priamo z Ježišových úst, hoci nevedia, že je to On.

Ovocím tohto pozvania - Ježiš im dá jesť svoje Telo - títo učeníci vchádzajú do istej skúsenosti, ktorá ich obráti až do takej miery, že obrátia svoje kroky a idú smerom do Jeruzalema (Cirkev), a znova obnovujú jednotu s apoštolmi. A tam, vo svojom spoločenstve vydajú svedectvo o tom, čo videli a počuli.

VYHNANSTVO

BOH NAPRÁVA SVOJ ĽUD

Kniha Deuteronomium hovorí o vyhlídkach izraelského ľudu na exil týmito slovami:

"Budúce pokolenie a vaši synovia, ktorí prídu po vás, aj cudzinci, čo prišli zďaleka,vidia navštívenie a biedu tejto zeme, choroby, ktorými ich bude Jahve trestať. Jahve ich vyrval v svojom hneve, rozhorčení a nevôli z ich zeme, a vyhnal ich do cudzej zeme, ako je to dnes" (Dt 29,22;28).

Môžeme si klásť otázku: Ako je to možné, že Boh, ktorý sa doteraz prejavoval taký láskavý a milosrdný, ktorý konal také nádherné divy v prospech svojho ľudu, rukolapné zázraky pri odchode z Egypta, počas putovania na púšti a pri zázračnom dobývaní zaslúbenej zeme, hovorí tieto prorocké slová, také tvrdé pre jeho ľud?

Písmo hovorí, že Boh vychováva svojich synov, takisto ako otec, čiže nápravným trestom. Po prvotnom hriechu, obrátil sa človek s chorým srdcom k modlám tohto sveta a niet takej normy ani zákona, ktorý by obrátil toto choré srdce k Pravde, to znamená k Bohu.

Ježiš nazve samého seba ako "Cesta, Pravda, Život", aby sme pochopili, že naše modlárske srdce sa uzdraví iba ak naše oči budú upreté na Neho.

Vráťme sa k predchádzajúcej otázke. Prečo také drastické požiadavky zo strany Boha voči

svojmu ľudu, berúc do úvahy to, že ostatné národy nie sú o nič menej hriešne ako tento ľud?

Odpoveď nám dáva sám Boh: "Izrael je mojím ľuďom; Izrael je ľud, ktorý sa stal mojím vlastníctvom. Preto sa starám oň, vychovávam ho a naprávam."

A vidíme to, ako nám hovorí aj prorok Ámos: "Iba vás som poznal zo všetkých národov zeme; a preto trescem na vás všetky hriechy vaše" (Am 3,2).

Keď Jahve hovorí o Izraeli, že "iba vás som poznal" musíme pochopiť sloveso "poznať" v tom najhlbšom biblickom význame, ktorý znamená nastoliť vzťah milostnej skúsenosti s inou osobou; skúsenosť, ktorá vyústi, ako to vidíme u prorokov a vo Veľpiesni, až do manželskej intimity. Okrem toho, v súvislosti s prorokom Ámosom, "poznať", znamená aj vyvoliť, rozlišovať a milovať. Čiže v očiach proroka vzťah Izraela nie je akýmsi privilégiom, ale je to požiadavka vernosti, zmluvný záväzok: Izrael ostáva označený navždy.

Preto Cirkev, kresťania, čo sme novým izraelským národom, takisto nosíme znak krstu, ako znak príslušnosti, že patríme Bohu a nikomu inému.

Kniha Deuteronomium hovorí o tejto príslušnosti výrazmi "konsekrovaný (zasvätený) a vlastníctvo": "Veď ty si svätý národ Pána, Boha svojho (doslovný preklad ty si zasvätený národ Jahvem, Bohu tvojmu). On si ťa vyvolil za svoj vlastný národ, zo všetkých národov, čo sú na zemi" (Dt 7,6).

Preto perspektívu vyhnanstva, treba chápať vo svetle "vyvolenia", ktoré bude mať vrchol (resp. ktoré vrcholí) v Ježišovi Kristovi, ktorý nemal nijaký hriech, urobil sa za nás hriechom, ako hovorí sv. Pavol, aby smrťou na kríži (tým, že zomrel za nás na kríži) očistil nás všetkých.

Sv. Marek nám povie, že "každý bude ohňom solený" (Mk 9,49); tento očistný oheň, ktorý nás premení na svetlo sveta a soľ zeme (Mt 5,13-16), je kríž nášho Pána Ježiša Krista.

Ježiš je nevinný a platí za vinníkov. "Bol ranený pre naše vzbury, strýznený pre naše neprávosti, trest k nášmu blahu je na ňom (doslova priniesol nám pokoj) a ranami jeho sme uzdravení" (Iz 53,5).

A tak vidíme Ježiša ako berie vyhnanstvo na seba, zanechávajúc Otcovu slávu, zostúpiac na zem. On, Baránok bez poškvry, prijíma očisťovanie a je solený ohňom kríža, meniac sa tak na Dobrého pastiera, ktorý dávajúc svoj život za ovce, privádza ich k Otcovi: "Ja som dobrý pastier. Dobrý pastier položí svoj život za ovce" (Jn 10,11).

PAMÄTAJ, IZRAEL!

"Len dávaj pozor na seba a chráň dušu svoju veľmi! Nezabudni na veci, ktoré tvoje oči videli a nech nevymiznú zo srdca tvojho po všetky dni života tvojho; lež poučíš o nich svojich synov a synov svojich synov" (Dt 4,9).

V tomto texte knihy Deuteronomium je Izrael vyzvaný, aby si vryl do srdca a do pamäti tie udalosti, ktoré s ním vykonal Boh. Ako akúsi konkrétnu a stálu skúsenosť, ktorá bude základom jeho viery.

Človek je neprestajne v nebezpečenstve rozptyľovať sa skutočnosťami sveta. A toto rozptýlenie sa vo svete pokúša človeka, aby zabudol na Boha. Človek, rovnako ako izraelský národ, má za úlohu pripomínať si a sprítomňovať si to, čo na vlastné oči videl konať Boha. Má to byť spomienka živá citová a bytostná na diela a zázraky, ktoré Boh pre neho vykonal počas jeho cesty.

Keď sa človek nemá na pozore, a sa pozabudne - nepamätá si čo Boh pre neho vykonal -

podľahne pokušeniu sveta a vylúči Boha zo svojho srdca a zo svojho života.

Toto je dráma izraelského ľudu: nepripomína si bytostne starostlivosť Boha, ktorou ho zahrnul na púšti, obráti svoje oči na okolité národy, zamiluje si modly a padne do modlárstva.

Preto slová "obráť na mňa svoje oči", "uchovaj vo svojom srdci", "zachovávaj moje slová" sú stálou katechézou Jahveho, nasmerovanou k svojmu národu, aby tak predišiel jeho rozptyľovaniu sa modlami.

Je potrebné udržiavať, v srdci aj v pamäti, živú skúsenosť lásky Boha, ktorý konal a koná, aby bolo možné bojovať s pokušením nevery, ktorou satan neustále zvädza.

A preto, keď apoštoli ohlasujú evanjelium, nerobia to ako profesori nejakej doktríny, ba dokonca ani ako teológovia, ale ako mužovia, ktorí boli zachytení osobnou skúsenosťou Boha zjaveného v Kristovi Ježišovi, skúsenosťou, ktorá nijako nie je minulosťou, ale je živá, aktuálna a večná. Majú vryté vo svojej duši Ježišovo prisľúbenie keď ich rozposlal hlásať evanjelium: "A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta" (Mt 28,20).

Keď Ján zvestuje Ježiša, nezačína teologickým traktátom, ale vychádza zo skúsenosti, ktorá je prítomná každodenne v jeho duchovnom a apoštolskom živote.

V úvode svojho prvého listu dosvedčuje svoje hlásanie: "Čo bolo od počiatku, čo sme počuli, čo sme na vlastné oči videli, na čo sme hľadeli a čoho sa naše ruky dotýkali, to zvestujeme: Slovo života. ... Čo sme videli a počuli, zvestujeme aj vám" (1Jn 1,1-3).

Takže Ján je muž, ktorý svojou hlbokou a na Ježiša, Božieho Syna napojenou skúsenosťou, nesmierne radostne ohlasuje evanjelium. On sám nám povie vo svojom evanjeliu, že uvidel Božiu slávu (Jn 1,14).

U apoštola Petra, jeho skúsenosť, jeho "uchovávanie v pamäti" nie je o nič menšie ako u Jána a počujeme ho hovoriť: "Veď sme nesledovali vymyslené bájk, keď sme vás oboznámili s mocou a príchodom nášho Pána Ježiša Krista, ale sami sme boli očitými svedkami jeho veleby. On dostal od Boha Otca česť a slávu, keď mu z velebnej slávy zaznel hlas: "Toto je môj Syn, môj milovaný, v ktorom mám zalúbenie." A tento hlas sme my počuli;

zaznel z neba, keď sme boli s ním na svätom vrchu" (2Pt 1,16-18). Izrael nevedel "uchovať vo svojom srdci" to, čo videl ohľadne Boha, aby bol tak ochránený pred zlom. To je to, čo robí nový Izrael, čiže Cirkv, pripomínajúc si živú a večnú skúsenosť Božieho Syna, Ježiša Krista. Preto sa nám opakovane pripomína v evanjeliách, že Mária z Nazareta, dokonaly predobraz Cirkvi "zachovávala všetky slová (Božie udalosti) vo svojom srdci" (Lk 2,51).

	Čičava	Komárany	Memík
Po	<i>Blažený hieromučeník Metod, michalovský protoihumen</i>		
25.8.		18.00 +Milán Boháč + panychýda	
Ut	<i>Svätí mučeníci Adrián a Natália</i>		
26.8.		18.00 +Martin (r.Ragančíková) + panychýda	
St	<i>Prepodobný otec Pimen</i>		
27.8.	8.00		
Št	<i>Prepodobný otec Mojžiš Etiópsky</i>		
28.8.	18.00 +Mária, Ján, Ján (r.Tkáčová)		
Pi	Statie hlavy proroka, predchodcu a křtiteľa Jána		Zdržanlivosť od mäsa Odporúčaný sviatok Štátny sviatok Myrovanie
29.8.			
	9.15 *ZBP Tomáš (r.Kochanová)	11.00	7.30 za farnosť
So	<i>Svätý Alexander, svätý Ján a svätý Pavol Nový, konštantínopolský patriarchovia</i>		
30.8.		8.00 +Michal Kovka	
Ne	Dvanásť nedel'a po Päťdesiatnici <i>Uloženie pásu presvätej Bohorodičky</i>		
31.8.			
	9.15 *ZBP Andrea (r.Vagaská)	7.30 *poďakovanie za 55r. manželského života (r.Saboviková)	11.00

Úmysel modlitby: za mier na Ukrajine a vo svete